

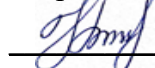
«Затверджую»

Завідувач кафедри

 Ткаченко Т.М.

«29» червня 2022 р.

Розробник силябусу

 к.т.н., доц. Негрій Т.О.

Силабус

Інтелектуальна власність та методологія наукових досліджень

1) Шифр за ОПП ОК02
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана
5) Галузь знань: 18 ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 183 Технології захисту навколишнього середовища
7) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
8) Семестр: 1
9) Контактні дані викладача: к.т.н., доц. Негрій Т.О. корпоративна адреса електронної пошти: nehrii.to@knuba.edu.ua ; тел.:0954291895 сторінка викладача на сайті КНУБА: www.knuba.edu.ua/nehrii-t-o/
10) Мова навчання: українська
11) Пререквізити: «Правознавство»
12) Мета курсу: одержання студентами теоретико-прикладних знань з права інтелектуальної власності, формування відповідного логіко-понятійного апарату для системного бачення актуальних проблем щодо правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та їх захисту в Україні і світі, сприяння виробленню уміння орієнтуватися у діючому законодавстві, правильному застосуванню правових норм у цих правовідносинах, формування системи знань з методології та навичок проведення наукових досліджень.

13) Результати навчання:			
Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентності
ПР01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК04 ЗК05
ПР03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК03
ПР07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК04 ЗК05
ПР13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01
ПР15. Розробляти моделі, рекомендації та прогнози, стандарти та інші нормативні документи при проектуванні технологічних процесів в умовах глобальних кліматичних змін.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК04 ЗК05

14) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні роботи здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
28	12	-	КР-1	50	Залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS:				3,0	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				40 (1,33)	

15) Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Змістовний модуль 1. Загальна характеристика інтелектуальної власності.

Тема 1: Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності.

1. Поняття інтелектуальної власності.
2. Особливості права інтелектуальної власності: особисті немайнові та майнові права творця.
3. Різниця між матеріальними і нематеріальними об'єктами власності.
4. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
5. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.
6. Об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Система інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності.

1. Законодавча база інтелектуальної власності.
2. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.
3. Міжнародна система інтелектуальної власності.
4. Еволюція інтелектуальної власності.
  - 4.1. Еволюція промислової власності.
  - 4.2. Еволюція авторського права і суміжних прав.
  - 4.3. Еволюція інтелектуальної власності в Україні.

Тема 3. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

1. Мета і принципи правової охорони.
2. Охорона прав на об'єкти промислової власності.
3. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти ІВ.
4. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.
5. Охорона прав на об'єкти ІВ за кордоном.

Тема 4. Правова охорона винаходу (корисних моделей).

1. Законодавча база охорони винаходів (корисних моделей).
2. Умови надання правової охорони.
3. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі.
4. Право та порядок реєстрації винаходу, корисної моделі.
5. Експертиза заявки та її види.

Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

1. Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг).
2. Правова охорона комерційного найменування.
3. Правова охорона географічного зазначення походження товарів.

Змістовний модуль 2. Особлива частина права інтелектуальної власності.

Тема 6. Авторське право.

1. Поняття, функції та принципи авторського права.
2. Суб'єкти авторського права.
3. Об'єкти авторського права.
4. Зміст та умови здійснення авторського права.

Тема 7. Правова охорона суміжних прав.

1. Поняття суміжних прав та їх особливості.
2. Суб'єкти суміжних прав.
3. Об'єкти суміжних прав.
4. Порядок виникнення і здійснення суміжних прав.
5. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм та програм організації мовлення.

Тема 8. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Нормативна база.
2. Види договорів щодо розпорядження майновими правами.
3. Ліцензія на використання об'єкта інтелектуальної власності, її види.
4. Ліцензійний договір,
5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
6. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 9. Економіка інтелектуальної власності, управління об'єктами інтелектуальної власності.

1. Особливості права інтелектуальної власності як товару.
2. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності та їх способи.
3. Оцінка вартості права на об'єкт інтелектуальної власності. Підходи до визначення вартості об'єкту (витратний, дохідний, ринковий).
4. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності.
5. Етапи процесу управління інтелектуальною власністю, їх зміст та особливості.
6. Стратегія управління на етапі використання об'єкту.

Тема 10. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності.

1. Поняття цивільно-правового захисту.
2. Способи цивільно-правового захисту.
3. Захист патентних прав засобами цивільного права.
4. Захист авторського права і суміжних прав.

Тема 11. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
2. Суб'єкти та об'єкти адміністративного правопорушення у сфері інтелектуальної власності.
3. Дії, що визнаються адмінпорушенням права інтелектуальної власності.
4. Суб'єкти та об'єкти злочину у сфері інтелектуальної власності.
5. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Тема 12. Міжнародно-правовий захист інтелектуальної власності.

1. Суть міжнародно-правового захисту інтелектуальної власності.
2. Міжнародні договори України з питань інтелектуальної власності, функції адміністрування яких виконує ВОІВ.
3. Процедурні стандарти Угоди ТРІПС щодо забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 3. Методологія наукових досліджень.

Тема 13. Загальні відомості про науку та наукові дослідження

1. Мета та головні завдання науки.

2. Класифікація наукових досліджень.
3. Структура науково-дослідних робіт.

Тема 14. Методологія наукових досліджень

1. Наукове дослідження: визначення, мета.
2. Способи та методи наукових досліджень.
3. Класифікація і методологія експериментальних досліджень.

Змістовний модуль 4. *Набуття загальних навичок у професійній діяльності і повсякденному житті (засвоєння теоретичного матеріалу та вирішення ситуативних завдань).*

Практичні:

- Заняття 1. Правова охорона об'єктів промислової власності.
- Заняття 2. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.
- Заняття 3. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
- Заняття 4. Структура науково-дослідних робіт.
- Заняття 5. Вимірювання. Класи вимірювань.
- Заняття 6. Носії науково-технічної інформації. Інформаційний пошук.

Лабораторні:

Не передбачено.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Виконання індивідуального завдання у формі реферату.

Теми

1. Загальна характеристика інтелектуальної власності та її правового регулювання.
2. Основні поняття авторського права.
3. Авторські договори.
4. Суміжні права.
5. Правовий захист авторського права і суміжних прав.
6. Сутність радикальної реформи законодавства про промислову власність і патентне право України.
7. Правова охорона винаходу і корисної моделі.
8. Правова охорона промислового зразка.
9. Правова охорона торговельних марок.
10. Авторське право: поняття, основні завдання та функції.
11. Патентовласники, їх права та обов'язки.
12. Ліцензійні договори.
13. Захист прав авторів об'єктів науково-технічної творчості.
14. Захист прав власників патенту.
15. Еволюція інтелектуальної власності.
16. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.
17. Економіка інтелектуальної власності.
18. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.
19. Захист прав інтелектуальної власності.
20. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.
21. Захист від недобросовісної конкуренції.
22. Державна система охорони інтелектуальної власності.
23. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.
24. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.
25. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.

26. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
2. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
28. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
29. Управління правами інтелектуальної власності.
30. Система інтелектуальної власності.
31. Колективне управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав.
32. Охорона суміжних прав виконавців, виробників відеограм та організацій мовлення.
33. Розпорядження авторськими правами.
34. Виникнення і здійснення авторських прав.
35. Еволюція авторського права і суміжних прав.

Самостійна робота:

1. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.
2. Історія розвитку законодавства про охорону нетрадиційних результатів інтелектуальної діяльності.
3. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.
4. Правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності.
5. Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук.
6. Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації год.
7. Нормативно-правові акти органів виконавчої влади України з питань інтелектуальної власності.
8. Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук.
9. Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації.
10. Методика проведення патентних досліджень технічного рівня, патентоспроможності експертизи та патентна чистота.
11. Суперечності інтелектуальної власності.
12. Економічна ефективність ліцензування.
13. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти права інтелектуальної власності.
14. Інтелектуальна власність в епоху Інтернету.
15. Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку.
16. Історія розвитку науки.
17. Плани проведення експерименту.
18. Види емпіричних досліджень.

16) Основна література:

1. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
2. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар / О. В. Коротюк. – К. : ОВК, 2022. – 340 с. ISBN 978-617-7931-36-1.
3. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, О. І. Чепис. Ужгород : РІК-У, 2019. – 488 с.
4. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] [Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь та ін / За заг ред канд. юрид. наук, доц. НестерцовоїСобакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.
5. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Тропін В. В. Інтелектуальна власність: навч. посіб. — Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. — 140 с. — ISBN 978-617-7665-16-7.

6. Методологія і організація наукових досліджень: навч. по сіб./ Григоруку П.М., Хрущ Н.А. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 206 с.

17) Додаткові джерела:

1. Джунь В. В. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Джунь. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — 432 с.
2. Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Некіт К. Г. Право власності: навч. посіб. — Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 256 с.— ISBN 978-966-916-366-0
3. Інтелектуальна власність: Практикум для неюридичних факультетів / Розроб. Семків В. О., Шандра Р. С. – Львів: Видавництво юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. - 80 с.
4. Килимник І. І. Інтелектуальна власність та міжнародне право: конспект лекцій. — Харків : ХНАУМГ імені О. М. Бекетова, 2018. — 97 с.
5. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень; Навч. Посіб./ С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми, Сум. ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016.- 260 с.

18) Нормативна та законодавча база:

1. Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс] : від 20.03.1883 р. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
2. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text
3. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів [Електронний ресурс] : (Мінськ, 04.06.1999 р.). – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/99_514.
4. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
9. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL № 4651-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>
10. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 392-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed20110509#Text>
11. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 0.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 368-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 32. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

13. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 36. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
14. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 34. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
15. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>
16. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1999 р. № 621/9-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 52-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 26. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
18. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 158-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14#Text>
19. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 2.12.2001 р. № 156 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>
20. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Каб. Міністрів України від 18.01.2003 р. № 2 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua/>
2. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Базы українського законодавства в Інтернеті. Режим доступу: www.lawukraine.com.
5. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
7. Офіційний сайт Базы українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання				Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі						
1	2	3	4			
7	7	6	20	30	30	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю:

Умовою допуску студента до заліку є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів.

Студент, який отримав протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового заліку.

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Студент, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

21) Політика щодо академічної доброчесності:

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/index.php?categoryid=22&browse=courses&perpage=30&page=1>